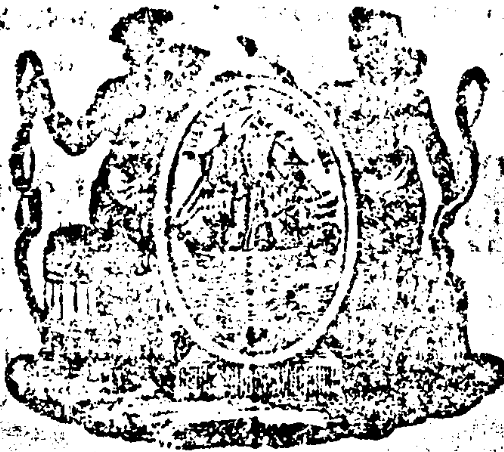
Ao. 1858. **No. 120.**

Donderdag **7 October.**

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

1 Oct. Van den Slaaf *Joseph*, geboren in 1839, zoon van *Cornelia*, toebehoorende aan H. L. de Villeneuve.

» » Van het Slavenkind *Truitje*, geboren in 1843, dochter van *Margaretha*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

» » Van het Slavenkind *Catharina*, geboren in 1845, dochter van *Sabana*; toebehoorende aan E. M. Bunker.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,
De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.
Derde Afkondiging.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 6 October 1858.

[11338] Ten verzoeke van Johan Friedrich Hampe, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankondiging gedaan.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,
De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.

Transporten.

[11797] Den 6den October 1858. J. S. de Meza aan M. C. Sassenheim, van het Huis en Erf aan de *Weide straat*, N. W. La. D No. 63, O. W. La. D No. 269.

Idem. J. Peterson aan R. E. Cruden, van het Huis en Erf op den hoek van de *Drambranders gracht* en *Friderici straat*, N. W. La. E No. 115, in het Cohier bekend onder No. 1156, O. W. La. D No. 34.

Idem. De Exploicteur aan B. C. van den Ende, van de Centraal fabriek op de Plantage *Buitenrust* c. a.

Idem. Dezelve aan S. A. Samuels, van *een derde* van den grond *Combé*, gelegen in de divisie *Para*.

Paramaribo, den 6 October 1858.
De Griffier bij het Geregtshof,
Bij indispositie van denzelven,
W. C. GRUNBERG.
Commies.

(12041) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 8sten October 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij Executie verkoopen:

Twee zoogenaamde **Matrozen Ponten**, *twee* kajagers, voor- en achterankers en Kettingen, Touwwerk, stuuren boegseer Riemen, allen daarbij behoorende, aankomende C. Jacobs geboren Sinderhoek.

Paramaribo, den 6 October 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

(12042) De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 8n. October 1858, des voormiddags ten *half negen* ure, publiek bij Executie verkoopen:

Vier vaten **Suiker**, afkomstig van de Centraal fabriek op de Plantaadje *Buitenrust*, toebehoord hebbende den Erven W. Jackson en de Weduwe W. Jackson.

Paramaribo, den 6 October 1858.
SIMON ABENDANON Sz.

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den 6 October* 1858.

In den nacht van den 4n. op den 5n. dezer, was er brand ontstaan in het huis aan de *Friderici Straat*, nabij de *Drambranders Gracht*, aankomende den Boedel A. van Windhorst, terwijl de bewoner afwezig was. Het vuur deelde zich aan een belendend gebouw mede, zoodat beide eene prooi der vlammen zijn geworden.

Gisteren namiddag omstreeks twee uur was er wederom brand in eene kleine woning op een Erf aan de *Steenbakkers Gracht*, nabij de *Friderici Straat*, aankomende den boedel Sanches, waarvan de bewoner insgelijks afwezig was. Door tijdig toegebragte hulp is men het vuur spoedig meester geworden.

Te middernacht heeft men in dezelfde buurt brand ontdekt in een privaat huisje, hetwelk onverwijld omvergehaald, doch geheel afgebrand is.

Reeds geruimen tijd, heeft het Koloniaal Bestuur middelen aangewend om de Boschnegers en Indianen tot zedelijk en godsdienstig onderwijs; vooral hunner kinderen, te bewegen, doch zonder eenig gewenscht gevolg. Onze Landvoogd gaf daarom den moed niet op, maar droeg den Inspecteur der Domeinen, enz. die met de zaken der Inlandsche Bevolking is belast, op, om nogmaals pogingen aan te wenden ter bereiking van het voorgestelde doel. Als een gunstig uitslag zijner bemoeijingen kunnen wij met genoegen mededeelen, dat het hoofd (granman) der Becou en Mousinga Boschnegers dezer dagen zijn' zoon, hier ter stede heeft aangebragt en tot het genot van een geregeld schoolonderwijs, toevertrouwd aan genoemden Inspecteur. Wij achten deze eerste proeve als een zeer belangrijken stap om beschaving onder de boschnegers te verspreiden, en er is veel reden te vooronderstellen, dat, de opperhoofden der anderen stammen dat voorbeeld zullen volgen.

Sedert vier dagen wordt hier eene Komeet waargenomen. Zij is zigtbaar, op het vrije veld, tot half acht uur des avonds. Zij beschrijft hare baan in eene Noord-Westelijke rigting. Hare aanmerkelijk groote, glinsterende staart is digt aan de kern. Wij wenschen gaarne dat deskundigen ons in staat stellen omtrent dit schoone hemelligchaam wetenschappelijke bijzonderheden mede te deelen.— Elke bijdrage tot dat einde zal ons hoogst welkom zijn.

Het nieuwe Goudland.

Het blijkt dat de nieuwe goudbodem in de Noord Amerikaansche landstreken al meer en meer liefhebbers tot zich trekt. Waren er toch, volgens de laatste mededeelingen, den 20 Junij, reeds meer dan 10,000 landverhuizers te St. Francisco scheep gegaan, thans schrijft de heer Eduard Bischer, Oostenrijksch consul in laatstgenoemde stad, aan zijne regering, dat de stroom niet alleen nog onophoudelijk toeneemt, maar dat men overal in californie zelfs bij eenmaal goed gevestigde ingezetenen alle aanstalten ziet maken om met der woon van daar op te breken. »Onze herbergen, straten en aanlegplaatsen" zoo schrijft de genoemde consul, »zijn bezet met *Frazer river miners*, wier aantal nog dagelijks vermeerderd wordt door de gestadige aanvoeren van nieuwe passagiers, die met de booten uit Sacramento en Stockton zoowel als met de verschillende diligences hier worden aangebragt. Alle maar eenigzins bruikbare stoomvaartuigen zijn letterlijk door de emigranten in beslag genomen, terwijl alles even druk in de weer is met het uitrusten van alle beschikbare zeilschepen. Zelfs de landweg door het gebied van Oregon, die reeds op zich zelven een der ongemakkelijkste reisrouten is, en die nu door de Indianen bovendien hoogst onveilig is gemaakt, wordt als een welkome uitweg naar het gewenschte goudland ingeslagen. De nieuwsbladen leveren dezer dagen, met één woord, niets dan marschrouten."

Nog aanschouwelijker schildert eene correspondentie der New-Yorksche *Tribune* de algemeen goudkoorts in dezer voege:

»Het handelsverkeer naar de Californische binlanden is totaal belemmerd; kramers, boeren, winkeliers, handwerklieden, allen laten hunne kalanten en schuldeischers in den steek en van deze laatsten worden nu velen genoodzaakt dit voorbeeld te volgen. De Californische bladen pogen wel de goudkoorts te bezweren: zij argumenteren, zij leveren vertoogen in; zij stellen de zaak in een bespottelijk licht, doch alles zoo het schijnt met het tegenovergesteld gevolg. Alles in het binnenland verkeert in een gedrukten toestand; de grondeigendommen dalen hoe langer hoe meer in waarde; als het zoo voortgaat, valt er volstrekt niet meer aan te twijfelen, of de straten der voornaamste Californische steden, zullen in het volgende jaar volop met gras begroeid zijn. Te Sacramento en Stockton is alles even doodsch, terwijl daarentegen aan de stations alles even druk in de weer is. Grondeigendommen en koopmansgoederen worden tot spotprijzen aangeboden; daarentegen stijgen de arbeidsloonen. Tot den aanleg van den Sacramento spoorweg is men nu genoodzaakt, Chineesche arbeiders in het werk te stellen, alleen omdat de blanken er eenvoudig voor bedanken, langer de spade tot zulk een werk te hanteren. Op onderscheidene kwartsmolens zijn de werkzaamheden gestaakt en het laat zich zeer goed voorzien, dat zij binnen kort allen zullen stilstaan; waar men komt, overal hoort men van niets anders dan van de Frazer rivier. De eene vriend of bekende vraagt den ander niet meer *of*, maar *wanneer* hij naar het goudland denkt te vertrekken; de aanstalten tot de afreis zijn als 't ware de eenige algemeene stof tot de dagelijksche gesprekken. Alle in de winkels ten toon gestelde goederen prijken met het tooverwoord: *Frazer* overal leest op enorme aanplakbilletten: *Uitverkoop tot fabrieksprijs, wegens vertrek naar de Frazer rivier.* Eerst begon hier de godsdienstige geest eene dweepzuchtige rigting te nemen, doch de goudkoorts heeft nu daaraan reeds voor goed een einde gemaakt. Goud is thans de algemeene, de eenige leus. Gelukkig dat daarentegen de *Coroner* dezer dagen ook geene zelfmoorden heeft bekend te maken. Kort en goed: Californie is totaal omgekeerd; het is hetzelfde Californie niet meer."

Is nu de waarde der grondeigendommen in Californie reeds zoo aanmerkelijk gedaald, bij het steeds toenemend verlies van arbeidskrachten is ten dien aanzien natuurlijk alles behalve verbetering te verwachten. Het onmiddellijk gevolg dezer emigratie bij de werkende klasse is, dat de Chinezen, die ieder zooveel mogelijk van zich poogde te verwijderen, er geheel in aanzien komen. Onder hen toch heerscht de epidemie der goudkoorts niet; zij houden zich bedaard bij hun werk in de mijnen en verrigten hun arbeid even vlijtig en geduldig als vroeger. Reeds wordt er dan ook nadrukkelijk op aangedrongen, dat de onlangs uitgevaardigde wetsbepaling, waarbij na 1 October a. s. de invoer van Chinezen op zware straffen verboden is, weder zal worden opgeheven en naar het zich laat aanzien, zal die opheffing ook wel spoedig geproclameerd worden. De aankomst van een duizendtal nieuwe Chinezen in de maand Junij, die velen eerst met zekeren onwil te gemoet zagen, wordt nu eene hoogst gelukkige omstandigheid genoemd, terwijl bij de Californische pers de benaming: »*invoer van coelies*" als eene voor de nieuwe aankomelingen al te hinderlijke uitdrukking totaal is afgeschaft.

Het is wel te denken, dat de berigten die te San Francisco uit het nieuwe goudland aankomen, niet allen even naauwkeurig met elkander overeenstemmen, en dat het, bij gebrek van elken juisten en zekeren maatstaf van beoordeeling, niet mogelijk is alle daarin voorkomende tegenstrijdigheden te ontwarren. Neemt men intusschen daaruit al datgene, waarin verschillende ooggetuigen, die met de laatste schepen zijn aangekomen, ten volle overeenkomen, dan blijkt het, dat de Frazer-rivier boven het fort Langley en voornamelijk van daar, waar zij uit het hoog gebergte te voorschijn komt, stroomopwaarts zeer veel goudbevattend zand aanvoert. Dit zand had men tot nu toe alleen uit de ondiepten opgehaald, die gewoonlijk drie maanden van het jaar droog liggen. Het goud, van hetwelk men alleen nog maar vernomen had, dat het zeer fijn was, doet zich zoo geheel als stof voor, dat bij het eerste ruwe wasschen rijkelijk de helft verloren gaat. Door het met kwikzilver te behandelen, hoopt men er een dubbele opbrengst van te verkrijgen. De kwaliteit is overigens uitnemend; en wordt op eene waarde van 19 dollars per once geschat, terwijl het Australische goud gewoonlijk slechts op 17 dollars gerekend wordt.

Niet alleen langs de Frazer, maar ook langs de daarin uitstroomende Thompson, is het nu niet meer de vraag *of*, maar wel hoeveel goudstof er voorhanden is. Intusschen doet zich het verschijnsel op dat er te San Francisco tot 20 Junij nog maar weinig goud was aangebragt, in weerwil dat de met het transport van goederen en levensmiddelen belaste personen, die tevens zelve deel nemen aan de werkzaamheden verzekeren dat honderden blanken en Indianen ijverig met het wasschen bezig zijn. Men maakt hieruit op, dat het nieuw opgegraven goud nog hoofdzakelijk tot den aankoop van levensmiddelen wordt besteed en de geheele opbrengst der landstreek dus grootendeels in de kas der Hudsons-Baai-Compagnie vloeit. Dit laatste heeft intusschen bij de Californische avonturiers reeds kwaad bloed gezet, daar deze zoo zeer tegen het monopolie-regt der maatschappij opkomen, dat er den een of anderen tijd ongetwijfeld een conflict uit ontstaan moet. Wanneer men nu alle geloofwaardige opgave omtrent de opbrengst der wasscherijen door elkander rekent, dan moet een ijverig werkman, die er eenigzins den slag van heeft dagelijks ongeveer tien dollars uit zijn werk kunnen maken. Natuurlijk kan dit evenwel slechts voor eene algemeene statistiek gelden; want de uitzigten van ieder individu hangen dan toch nog altoos van bijeenkomende meer of minder gelukkige omstandigheden af, ten gevolge waarvan o. a. enkelen binnen een paar dagen eenige honderde dollars winnen, terwijl hunne makkers het in hunne nabijheid er maar schraaltjes afbrengen. Het verschil tusschen de hoogste en laagste opbrengst schijnt met dat al aan de Frazer op verre na zoo groot niet te zijn als in Californië, waarbij dan nog komt, dat eerstgenoemde landstreek den arbeider meer zekerheid tot eene redelijke inzameling oplevert.

Wel beschouwd, is de hooge verwachting der emmigranten niet louter een ideaal. De rijke natuurlijke hulpbronnen, die Nieuw-Caledonië in verband met van Couvers-eiland bezit, de uitmuntende havenplaats, het practisch bewezen feit dat de Frazer, tot ruim 100 mijlen landwaarts in, voor stoombooten bevaarbaar is, de voortreffelijke ligging des lands ten opzigte van Oost-Azie, de vermoedelijke wensch van Engeland, om aan den Stillen Oceaan een mededinger van het Amurgebied in het leven te roepen, de bijna verstreken termijn van het monopolie der H. B. M., het reeds veel besproken ontwerp van eenen spoorweg door het Britsch-Noord-Amerikaansch terrein naar de Stille Zuidzee, de waarschijnlijkheid dat Engeland al het mogelijke zal aanwenden, om San Francisco het monopolie van handel op dien oceaan te doen verliezen — ziedaar de elementen, waaruit de Californier zich zulk een grootsch beeld van Nieuw-Caledonie's toekomst vormt. Daarbij is hij op zijn *qui vive* tegen alles, waarin hij als Yankee tegenover de H. B. M. staat en daarom hindert hem zoo geweldig, dat het Engelsch oorlogschip *Satellite* juist thans bij Vancouvers eiland rondkruist, om van de aankomende Amerikaansche vaartuigen de betaling der aan de H. B. M. verschuldigde regten in te vorderen. Wat intusschen zijn uitzigt betreft op eene uitbreiding der thans heerschende goudzucht tot in de Oostelijke staten en Europa, hierin zal hij zich teleurgesteld vinden. Daartoe heeft het goudzoeken in Europa te veel van zijn poëtisch schoon verloren, en de ondervinding heeft in Californie en Australie daarenboven geleerd, dat in ieder nieuw goudland het eigenlijk gewin niet ten voordeele der goudzoekers komt maar ten voordeele der speculanten, die hun de noodige levensmiddelen leveren, terwijl de prijzen daarvan altoos zoo geëvenredigd zijn met de hoeveelheid voorhanden zijnde goud, dat er voor den werkman zelden meer dan een gewoon dagloon kan overschieten. Zoo wordt ook nu van de Frazer berigt, dat het tarwemeel er minstens 1, het pekelvleesch 2 en de boter $2\frac{1}{4}$ gulden per pond kost, hetwelk te Post Towsend nog hooger loopt en verder meer landwaarts, naar evenredigheid van een rijksdaalder op den gulden toeneemt.

Met dat al is het opmerkelijk, dat de Californische mijnen in de laatste veertien dagen, in weerwil van de emigratie der arbeiders, nog 2,400,000 dollars hebben opgebragt.

»Wanneer wij nu," — zoo luidt een schrijven uit San Francisco, met de laatste post aangebragt, — »wanneer wij nu hier de zaken bedaard nagaan, dan zien wij, dat San Francisco van al dat heen en weder trekken en al wat de tegenwoordige stand van zaken meer oplevert, de meeste voordeelen geniet, terwijl de kleinhandel en de grondbezittingen er zeer onder lijden en zoowel de levensmiddelen als arbeidsloonen er door rijzen. Wie zich nu laat medeslepen, om hetzij op de hoogte van Georgia Sund, Victoria, Bellingham-bay of Whatcomb, grond aan te koopen, die heeft het vooruitzigt van zijn kapitaal enorm te vergrooten of het totaal te niet te zien gaan. Veel zekerder gaan zij te werk, die het nu hier te lande zoeken en in Californie grond of kwartsmijnen opkoopen; want men heeft juist geen scherpen blik noodig, om vooruit te zien, dat er binnen een half jaar weder eene nieuwe verandering van zaken zal plaats hebben en de tegenwoordig ligt verklaarbare geringe waarde der grondbezittingen zich daarmede gedeeltelijk zal herstellen. Dat te gelijk in de Frazerstreken alles een geheel ander aanzien zal verkrijgen, is alles behalve twijfelachtig. Even als nu de Amerikaansche grensbewoners zich van Bellingham-bay tot het Open Land, dwars door de eeuwenheugende wouden, binnen den tijd van drie weken eenen weg van 80 mijlen lengte hebben gebaand naar de Frazer en de Thompson, even zoo zal nog menige en welligt iedere slagboom worden ter zijde geworpen, die de Hudsons-Baai-Maatschappij der nieuwe burgerschap in den weg stelt. Ook de Indianen langs de Columbia hebben duidelijk genoeg te kennen gegeven, hoe zij hun bestaan door den stroom van emigranten, die zoowel van de zeezijde als van over de bergen komen opdagen, bedreigd zien,

en daar zij reeds, op de hoogte van het fort Walla-Walla, eene offensieve houding beginnen aan te nemen, zoo kan hun lot spoedig beslist zijn; juist die houding kan althans als van zelve aanleiding geven tot het vrij maken van de thans nog door hen bezette passen in het Rotsgebergte." (*Overgenomen.*)

De reuzen van het plantenrijk.

Ieder land heeft zijne merkwaardig groote boomen aan te wijzen. Duitschland heeft zijnen lindeboom bij Neustadt in Würtemberg. Hij is 660 jaar oud en beschrijft met zijne kroon een omvang van 400 voet. Frankrijk bezit bij Saintes in het departement de la Charente inférieure den grootsten eik van Europa. Bij 60 voet hoogte heeft deze nabij den grond eene dikte van ruim 27 voet; in het afgestorven gedeelte van den stam is een kamertje gemaakt, dat 10—12 voet breed en 9 voet hoog is. Half rondom is een bank uit het levende hout uitgesneden; korstmossen en varens bedekken de wanden en door een venster valt het licht naar binnen. Zijn ouderdom wordt op 1800—2000 jaren geschat. Beroemd is ook de kastanjeboom op den Aetna, wiens stam 180 voet in omvang heeft, en die van Nieuwe Cellen aan het meer van Génève. Ook notenboomen kunnen eene verbazende hoogte bereiken, vooral in den omtrek der Middellandsche en zwarte zee. Nabij Balaklava in den Krim vindt men eenen, wiens ouderdom op eenige duizenden jaren geschat wordt, en die jaarlijks 70—80.000, somwijlen zelfs 100,000, noten draagt. Reusachtige platanen, acacia's, beuken, esschen, ijpen enz. vindt men evenzeer. Maar vooral zijn in dit opzigt de naaldboomen bekend. De ceders van den Libanon golden vroeger voor het schoonste voorbeeld van reusachtigen plantengroei. Tegenwoordig zijn daarvan naauwelijks 8 van een ouderdom van 800 jaren overig. In Californie heeft de natuuronderzoeker Lobb eene boomsoort ontdekt, evenzeer tot de naaldboomen behoorende, den zoogenaamden mammoetsboom, die niet minder dan 250—320 voet hoog wordt; zijn stam is 10—20 voet dik. Men heeft de schors van een dezer reuzen tot op eene hoogte van 21 voet afgeschild en te San Francisco ten toon gesteld. Zij vormde eene kamer waarvan men de vloer met een tapijt belegd had, en waarin eene piano en zitplaatsen voor 40 personen waren aangebragt. Tot een geheel andere plantengroep, die der malvaceën, behoort de apenbroodboom of Baobab van Grand Galarques in Senegambië. Men schrijft hem een ouderdom van bijna 6000 jaren toe en houdt hem voor den oudsten boom der wereld. Hij heeft een lagen stam van 10—12 voet, die daarentegen 34 voet dik is, evenredig aan de zware kroon die hij te dragen heeft. De hoofd-as verheft zich 60 voet loodregt naar boven, terwijl de zijtakken zich naar alle kanten tot eene lengte van 50—60 voet horizontaal uitbreiden. Zijn holle stam wordt door de negers tot vergaderplaats gebruikt. Niet minder grootsch zijn de vijgenboomen, die, door hunne luchtwortels als door zoo vele zuilen gesteund, elk op zich zelf een geheel bosch vormen. Een van de grootste bevindt zich op het eiland Semao in den Indischen archipel, maar hij wordt nog overtroffen door den bananenvijgenboom aan de Nerbuddah in Indie, die, naar luid der overlevering, reeds door Alexander den Grooten op zijne veldtogt gezien is.

In weerwil van de pogingen nog onlangs door de Tweede Kamer van Pruissen en nu laatstelijk door de standen van het hertogdom Nassau aangewend, om de openbare speelbanken af te schaffen, blijven die plaatsen van verderf van velen nog altijd bestaan, vooral in eenige Duitsche Staten, waar de regeringen nog maar niet die rijke bron van inkomsten willen missen, die de speelbanken haar aanbrengen.

De voornaamste speelbanken van Europa zijn die te Baden Baden, Wiesbaden, Homburg, Ems, Spa, Genève en Monaco.

Door de bank te Baden-Baden wordt jaarlijks aan de regering voor hare vergunning eene som van 300,000 francs betaald. Deze som komt niet in 's lands kas, maar wordt door een bijzonderen badcommissaris tot verfraaijing van de reeds zoo schoone stad gebezigd, na aftrek van 50.000 francs voor de minder belangrijke badplaatsen van Baden. Behalve deze som, zijn de overige uitgaven der bankiers aanzienlijk, zij beloopen te zamen 700,000 francs, en toch bedroeg de zuivere winst van het laatste badsaizoen meer dan twee millioen francs.

De banken te Wiesbaden en te Ems behooren aan eene vereeniging van actiehouders. De uitgaven voor een saizoen, die voor de concessie daaronder begrepen, worden op 750 000 francs geschat, en toch werd bij de laatste afrekening aan elk der 25.000 actien een dividend van 49 fr. 30 cent., toegekend. De zuivere winst was dus voor het laatste badsaizoen 1,232,500 francs. De bestuurder van de vereeniging, vrijheer von Wellens, trekt jaarlijks 5 percent der winsten en had dus den vorigen jare voor de zes maanden, dat de bank geopend was, een inkomen van 61,625 francs.

Homburg betaalt eene som van 50,000 florijnen, waarvoor de regering de vergunning geeft dat de speeltafels het geheele jaar toegangelijk zijn. Het kapitaal der bank is in 10,000 actien verdeeld, en voor het laatste saizoen, alleen den zomer, werd een dividend van 52 francs per actie uitgedeeld, zoodat de geheele winst meer dan ½ millioen francs bedroeg. Meer dan de helft der actien bezit een enkel persoon, de heer Blanc, die de zaken bestuurt.

Sedert de opheffing der speelbank te Aken, heeft Spa in Belgie goede zaken gemaakt. De winst ten vorigen jare bedroeg meer dan een millioen francs. Hiervan werd door de aandeelhouders 150,000 francs voor kosten van verfraaijing van Spa gebruikt en het overige met de regering gedeeld.

Geneve betaalt niets voor de vergunning. De bank heeft 125,000 fr. onkosten en hare winst beliep 300 000 francs. Nu de Geneve-Lyonsche spoorweg geopend is, zal deze bank zeker veel grootere voordeelen hebben. In het uitzigt daarop, heeft de bestuurder een' der beste croupiers van Homburg voor eene groote som in zijne dienst genomen.

In het kleine Italiaansche vorstendom Monaco geeft de vereeniging der aandeelhouders aan den vorst een vierde der winst en waarborgt hem 25,000 francs meer uitgegeven dan ontvangen. De aanleg van vele spoorwegen schijnt voor de bank van Monaco echter gunstig te zullen zijn.

Volgens dit overzigt, hebben de genoemde speelbanken in een enkel saizoen, winst en uitgaaf bij een gerekend, met het spel 7 millioen francs gewonnen. Deze aanmerkelijke som is waarschijnlijk het gemiddelde der jaarlijksche winst. Tot de grootste offers der speelbanken behooren niet de touristen die zonder veel hoofdbreken hun geld op het spel zetten, maar mannen die na eenige lange studie van de kansrekening, jaarlijks uit Engeland, Frankrijk, Duitschland, Rusland en Amerika komen, volgens hun eigen zeggen, om den vrijheer von Wellens eene les te geven, Benazet den glans te ontnemen en Blanc op het droogе te zetten.

Op de Orkney-eilanden, Sandey en Stronsay werden in de helft der maand Augustus niet minder dan 300 walvisschen gevangen en tot hooge prijzen verkocht.

Op den 19 Aug. heeft te Mans, in Frankrijk, een verschrikkelijk onweder gewoed, vergezeld van hagel. Aan daken, vensters enz. is zeer veel schade toegebragt, terwijl de glasruiten bijna overal verbrijzeld werden. Men heeft hagelsteenen gevonden, die 250 grammen wogen. Het verlies, dat Mans hierdoor geleden heeft, wordt op niet minder dan 500.000 francs geschat.

Uit Indie wordt geschreven, dat de tot de marine-brigade behoorende manschappen, die onder den thans overleden sir William Peel, zich in de jongste krisis in Indie zoo dapper gekweten hebben, niet alleen oorlogsmatrozen zijn. Velen van hen waren van koopvaardijschepen afkomstig. Deze lieden, wier diensttijd thans verstreken is, zijn in Assam, waar zij gestationneerd waren, tot de ontdekking gekomen, dat onder de dochters des lands ook lieve meisjes waren, en dat in den omtrek nog vele onbebouwde gronden zijn. Zij willen zich derhalve in Assam vestigen, hunne minnaressen trouwen, thee planten en deze weinig bevolkte landstreek koloniseren. Hunne petitie om vergunning en onderstand wordt door de theemaatschappij ondersteund; de regering heeft echter in deze zaak nog geen besluit genomen.

Het is eene treurige waarheid, dat bijna algemeen in Zwitserland de schoolmeesters met hunne gezinnen gebrek lijden. Kenmerkend is het dat onder de maaijers, die te Lucern uittrokken, om op de groote boerderijen werk te zoeken, zich verscheiden onderwijzers bevonden. Zij wilden zich de zomernachten ten nutte maken, om eene kleinigheid te verdienen. Een dagblad geeft den schoolmeesters in bedenking, of zij, om hun toestand te verbeteren, des zomers het handwerk van gids in het gebergte niet zouden kunnen uitoefenen.

De maarschalk Vaillant heeft de Akademie van wetenschappen geraadpleegd omtrent een feit, dat niet van belang ontbloot is. In de omstreken van Rijssel wordt een kruidmagazijn gebouwd. Alvorens de bliksemafleiders te plaatsen op dit gebouw, dat gelegen is in den omtrek van electrieke telegraafdraden, wilde men weten of het aanhoudend voorbij trekken van de electrieke vonk geen nadeeligen invloed daarop kan uitoefenen. De kwestie is door de Akademie aan het onderzoek eener commissie opgedragen.

De *Salut Public* van Lyon deelt het volgende vooral mede: Vader Crépin was rijk, maar gierig, en in de laatste jaren wist hij zijne dagelijksche uitgaven aan voedsel tot 35 centimes te beperken. Hij was namelijk met de vrouw van den voormali-

gen concierge van de kerk St. George overeengekomen, dat deze hem voor dien prijs dagelijks zijn voedsel zou verschaffen. Voor eenige maanden nu had vader Crépin een verschrikkelijken droom. Hij droomde dat zijne neven, door zijn dood rijk geworden, zijn geld verkwistten. 's Daags na dien verschrikkelijken nacht zeide hij tot de genoemde vrouw: » Jeannette, wat zoudt gij er van zeggen, indien ik u tot algemeene erfgename maakte" — » Ik zeg dat gij ongelijk zoudt hebben," antwoordde de brave vrouw, » gij hebt neven, en aan hen komt uwe nalatenschap toe." — » Wat! wat! mijne neven zijn doorbrengers, mijn nalatenschap zal door hen verkwist worden, doch gij, gij zult mijn geld bewaren, niet waar?"

Hierbij bleef het gesprek. Eene maand daarna stierf vader Crepin. Men opende het testament en vond dat Jeannette de eenige erfgename was van zijne nalatenschap, die niet minder dan drie millioen bedroeg! En de man, die dezen schat bezat, verteerde dagelijks voor zijne mondbehoeften 35 cent.

———

Gedurende de laatste negen maanden zijn in de stad New-York proeven genomen om met een rijtuig, door stoom bewogen, door de straten dier stad te rijden. Dit rijtuig is vervaardigd door den heer Dudgeon, werktuigkundige, Engelschman van geboorte; het weegt ongeveer 1000 Nederl. ponden en is driemaal kleiner dan eene gewone locomotief; het heeft een tubulairen ketel zonder schoorsteen; de rook en de stoom worden gecondenseerd; de middellijn der raders is ruim een el. Het geheele rijtuig kost nagenoeg *f* 3,550. Wanneer de grond vrij *hard* is, zoodat het niet te diep inzakt, doorloopt het zestien Nederlandsche mijlen in het uur, draait gemakkelijk en kan tegen hellingen op van een palm per el of een tiende; twee werklieden waren voldoende om het te besturen. Gedurende de negen proefmaanden zijn er geen ongelukken mede gebeurd, maar het is te vreezen dat als het op straatwegen wordt toegepast, de paarden in den beginne door het geluid zullen schrikken.

CORRESPONDENTIE.

M. vraagt of het niet dienstig zou zijn; in de buitenbuurten een genoegzaam getal brandspuiten te plaatsen, zoo als dit, in den omtrek der stad, het geval is? en of het niet noodzakelijk mag geacht worden den eigenaars van huizen in die wijken op te leggen, om hunne erven van doelmatige waterputten te voorzien? — De brand in den nacht van den 4n. dezer heeft het gemis van brandspuiten en vooral van water in die buurt geducht doen gevoelen. — Hij maakt verder de opmerking, of het niet in het belang van het algemeen zijn zoude, het leveren van *slaven* voor de dienst van het brandwezen af te schaffen en te doen vervangen door een Corps spuitgasten uit *vrije* personen, die voor hunne diensten behoorlijk beloond worden? — De daartoe vereischte gelden zouden, naar zijne meening, door de eigenaars van huizen, bij wijze eener verhoogde belasting op de huurwaarde kunnen opgebragt worden, in stede van het huurloon, dat vaak aan *slaven*, bij de excercitien met de brandbluschmiddelen wordt betaald. — Die excercitien zouden alsdan beter kunnen geregeld en in onverhoopt geval van brand meer staat op eene bekwame bediening der spuiten kunnen gemaakt worden.

Publieke Veilingen.

Door en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS.

DINGSDAG den 5 October 1858.

Het Huis en Erf aan de *Saramacca straat*, La. E No. 60; aankomende den boedel A. van van de Vreugd. — *f* 2,550. — M. J. Thomson.

Scheepvaart.

UITGEKLAARD.

Den 4den dezer, het schip *Catharina Elisabeth*, kapt. J. Zuiderduin, naar Mina Titlan, in ballast, en voor Exportatie 1 vat Steenkolen, 25 vaatjes Boter, 2 manden en 4 ankers Jenever.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Stad Stavoren, kapt. Hoekstra, adres bij M. M. Curiel.

Cuba, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

Caspar de Robles, kapt. van Slooten, adres bij H. Degenhard.

Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J Leijsner.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.

Josephina Bernardina, kapt. A. F. Bos, adres bij J. Gisius.

Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

ADVERTENTIEN.

(12039) De ondergeteekende heeft tot zijnen Generalen Gemagtigde aangesteld den Heer H. J. BLANCKE.

Paramaribo, den 6 October 1858.

G. DE MEINERTZHAGEN.

Heden Voordenmiddag om 10 ure, opening der Inschrijvings-billetten op de te koop aangebodene:

22 Vaten SUIKER

en *p. m.* **2200 gall. MELASSIE**

van Plantaadje *Hazard*, ten Kantore van

(12040) J. FROUIN.

Paramaribo, den 7 October 1858.

Bij

A. H. van BORCHAREN & Co.

Verkrijgbaar:

GOUVERNEMENTS-BLADEN

van de kolonie *Suriname*, **1857**, gedrukt bij H. NIJGH, te *Rotterdam*, tegen den, naar evenredigheid der uitgebreidheid van dien Jaargang, bijzonder goedkoopen prijs van *f* **2,25** per Exemplaar.

☞ Wordt niet, dan tegen *Kontante* betaling afgeleverd. [12038)

(12036) De ondergeteekende biedt aan de levering der navolgende ARTIKELEN, ingevolge conditien en voorwaarden bij hem ter lezing, als:

95 groote Negerduffels.
20 kleine do.
127 Matrozen mutsen.
2240 ellen wit Osnabrugs Linnen.
1304 » blaauw linnen of ook Timmermans streep.
40 witte Boezeroenen.
1184 el Vriesch Bont.
382 » Calico.
150 » Huismans Linnen.
1 pies Poolbont.
8 » wit Katoen.
1064 strengen blaauw en wit Naaigaren.
1064 Naalden.
70 Scheermessen.
140 Matrozen Messen.
164 Kammen.
150 Spiegels.
147 Scharen.
120 Tonteldoozen en Stalen.
300 Vuursteenen.
500 Vischhoeken.

waarvan de monsters zullen worden ingewacht tot den 12 dezer, wanneer de inschrijvingen alsdan zullen worden geopend ten 11 ure.

EDUARD KöLLE.

ONTVANGEN

per de *Amsterdam* en *Cuba* en te bekomen bij

J. G. MEURS:

Beste Engelsche Kraan, Kras en Handzagen.
Ballast, Koffij en Modder **Scheppen.**
Hooi en Mest **Vorken**, Handsikkels.
Hollandsche Spaden.
Hygrometers, Sagrometers en **Thermometers.**
Koperen en IJzeren **Booten Hengsels.**
Klamaai-ijzers, Soldeerbouten.
Soldeertin en Kopersoldeersel.
Platlood, Zink en **Tin.**
IJzeren Staven, Banden en Platen.
N. Z. en B. M. **Lepels** en **Vorken.**

———

Kamerbezems, Handstoffers en Ragebollen, Luiwagens, Boenders en Schoenschuijers.
Teer- Verf- Wit- en Punt **Kwasten.**

———

Sp. Terpentijn, Stand en **Lijnolie.**
Droog en aangemaakt **Witlood,**
Zink wit No. **1** en andere droogе **Verfwaren.**

———

Garen-Lijnen en **Touwwerk.**

[12037]

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant . » —25
De prijs der Advertentien is per regel » —25